

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **M. H.**, proti žalované: **Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky**, se sídlem Orlická 2020/4, Praha 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 1. 8. 2019, č. j. 51 A 31/2019 – 23, vedeném Nejvyšším správním soudem pod sp. zn. 3 Ads 287/2019, o námitce podjatosti soudců Nejvyššího správního soudu Mgr. Radovana Havelce, JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Tomáše Rychlého,

t a k t o :

Soudci Nejvyššího správního soudu Mgr. Radovan Havelec, JUDr. Jaroslav Vlašín ani JUDr. Tomáš Rychlý **nejsou vyloučeni** z projednávání a rozhodování věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 3 Ads 287/2019.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce (stěžovatel) podal dne 16. 8. 2019 u Nejvyššího správního soudu blanketní kasační stížnost proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 1. 8. 2019, č. j. 51 A 31/2019 - 23, s níž spojil rovněž návrh na ustanovení zástupce.

[2] Usnesením ze dne 9. 9. 2019, č. j. 3 Ads 287/2019 – 10, byl návrh stěžovatele na ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti zamítnut z důvodu její zjevné neúspěšnosti a stěžovatel byl vyzván, aby ve stanovené lhůtě předložil plnou moc udělenou jím advokátovi k zastupování v řízení o kasační stížnosti.

[3] Na uvedené usnesení stěžovatel reagoval podáním doručeným zdejšímu soudu dne 18. 9. 2019, v němž vznesl námitku podjatosti výše jmenovaných soudců třetího senátu Nejvyššího správního soudu. Podjatost těchto soudců spatřoval v tom, že dle jeho názoru citovaným usnesením dali najevo, že se jeho kasační stížností nechtějí zabývat a dávají přednost fiktivnímu provedení soudního řízení před realitou.

[4] Ve vyjádření k podané námitce podjatosti jmenovaní soudci shodně uvedli, že námitku považují za nedůvodnou; nemají k účastníkům řízení ani k projednávané věci žádný vztah. Soudci Mgr. Havelec a JUDr. Vlašín dodali, že námitka podjatosti je založena výlučně na skutečnostech, které vyplývají z postupu soudce v řízení o projednávané věci ve smyslu § 8 odst. 1 in fine s. ř. s. a které tak nemohou vzbudit pochybnost o jejich nepodjatosti.

[5] Při posouzení důvodnosti námitky podjatosti vycházel Nejvyšší správní soud z § 8 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), podle kterého jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, účastníkům či jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou taktéž i soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech. Dle § 8 odst. 5 s. ř. s. účastník nebo osoba zúčastněná na řízení může namítnout podjatost soudce, soudní osoby, tlumočníka nebo znalce. Námitka musí být uplatněna do jednoho týdne ode dne, kdy se daná osoba o podjatosti dozvěděla; zjistí-li důvod podjatosti při jednání, musí ji uplatnit při tomto jednání. K později uplatněným námitkám se nepřihlíží. Námitka musí být zdůvodněna a musí být uvedeny konkrétní skutečnosti, z nichž je dovozována.

[6] Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 odst. 1 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci, s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (článek 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Tak, jak zákon tuto příslušnost stanovil, je tato zásadně dána a postup, jímž je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako postup zcela výjimečný.

[7] Pokud jde o důvody uvedené v první větě § 8 odst. 1 s. ř. s., je třeba uvést, že poměr k věci může vyplývat především z přímého právního zájmu soudce na projednávané věci, tedy zejména se jedná o případy, kdy by soudce mohl být rozhodnutím soudu přímo dotčen na svých právech. Vyloučen by byl zpravidla taktéž i soudce, jenž by získal o věci poznatky jiným způsobem než dokazováním při jednání. Soudcův poměr k účastníkům či k jejich zástupcům může být založen především příbuzenským nebo jemu obdobným vztahem, vztahem srdečně přátelským (či naopak vzájemně nepřátelským), může jít také o vztah ekonomické závislosti. V posuzovaném případě ovšem jmenování soudci takový poměr k věci ani k jejím účastníkům či zástupcům dle svého vyjádření nemají a ani stěžovatel takový jejich vztah nenamítá.

[8] Pokud jde o důvody uvedené v druhé větě § 8 odst. 1 s. ř. s. (tj. o vyloučení soudce z důvodu jeho podílu na předchozím řízení), smysl a účel tohoto ustanovení spočívá ve vyjádření principu instančního odlišení řízení před jednotlivými funkčně příslušnými soudy jako záruky vnitřní nezávislosti soudní soustavy, a tím i práva každého na spravedlivý proces; obdobné konstatování platí ohledně odlišení rozhodování v téže věci v rámci výkonu veřejné správy a následně ve správním soudnictví. Tutéž věc nemůže u správních orgánů či u krajského soudu a poté u Nejvyššího správního soudu projednávat a rozhodovat shodná osoba. Ani o takový případ však v této věci evidentně nejde a ani stěžovatel takové tvrzení nevznáší.

[9] Námitka podjatosti vznesená stěžovatelem vůči soudcům Nejvyššího správního soudu není důvodná, neboť ji stěžovatel vztahuje k postupu soudce (předsedy daného senátu) v řízení o projednávané věci, tj. ke skutečnosti, jež podle výslovného znění § 8 odst. 1 věty poslední s. ř. s. důvodem pro vyloučení soudců z rozhodování jednoznačně být nemůže.

[10] S přihlédnutím ke uvedeným důvodům Nejvyšší správní soud rozhodl tak, že soudci Nejvyššího správního soudu Mgr. Radovan Havelec, JUDr. Jaroslav Vlašín a JUDr. Tomáš Rychlý nejsou vyloučeni z projednávání a rozhodování věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 3 Ads 287/2019.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. října 2019

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu